

Сава О. Ю.

Студентка ФСП

КПШ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Солончук І. В., ст. викл., ФСП

КПШ ім. Ігоря Сікорського

Процесуальний порядок розгляду цивільної справи в суді

Актуальність даної теми не викличе жодних запитань, навіть у студента першого курсу. Про судові засідання щось чула мабуть кожна людина. Думками людини, далекої від юриспруденції можна сказати, що судові засідання – це явище в якому люди, які щось не поділили, за допомогою юристів реалізують всі можливі письмові закони щоб захистити себе. Як це виглядає зі сторони цивільного процесу – я проаналізую далі.

Невід’ємною та обов’язковою стадією цивільного процесу, що являє собою сукупність процесуальних дій суду, сторін та інших учасників, що беруть участь у справі, які спрямовані на повний, всебічний та справедливий розгляд та вирішення по суті цивільної справи є судовий розгляд справи. Відбувається виключно у формі судового засідання.

Судове засідання – це процесуальна форма розгляду справ по суті, що складається з 4 елементів:

1. підготовча частина
2. розгляд справи по суті
3. судові дебати
4. ухвалення і проголошення рішення суду.

Більш детально я хотіла зупинитись на розгляді справи по суті. Основною частиною судового засідання є розгляд справи по суті. Саме в цій частині встановлюються фактичні обставини справи. Розпочинає розгляд справи головуєчий, він виступає з доповіддю, в якій висвітлює заявлені вимоги та обов’язково зазначає про визнання чи невизнання обставин, що були виявлені під час попереднього судового засідання [1]. Після доповіді суд дізнається чи підтримує позивач свої вимоги та чи відповідач визнає їх, пропонує укласти мирову угоду або ж звернутися для вирішення справи до третейського суду. Також викладається зміст зустрічного позову та заперечення щодо нього, якщо такий був висунутий та прийнятий судом. Якщо всі сторони та інші особи, що беруть участь у справі ознайомлені з її матеріалами, відповідач визнає позов у повній мірі, якщо це не порушує прав, інтересів інших осіб та не суперечить закону – суд ухвалює рішення задовольнити позов. У випадку коли сторони вирішують укласти мирову угоду, вони мають право оформити таку угоду, про яку суд виносить ухвалу. Якщо умови мирової угоди відповідають закону та не суперечать правам та інтересам учасників – суд визнає мирову угоду та закриває провадження у справі. До ухвалення судового рішення у справі згідно кожної з процесуальних дій, суд роз’яснює сторонам можливі наслідки, які передбачені в ч. 2 ст. 174, ч. 3 ст. 175, ч. 3 ст. 206 ЦПК [2, п. 26].

Якщо ж мирова угода не була підписана, відповідач позов не визнає – суд продовжує розгляд справи, заслуховуються пояснення осіб, що беруть участь у справі. Під час цього етапу сторонам дозволено задавати питання.

Вислухавши пояснення сторін та інших учасників судового процесу, суд встановлює порядок з’ясування обставин на які посилається кожна із сторін, як на підставу своїх вимог або ж заперечень. Відповідно до ст. 177 ЦПК встановлено порядок дослідження

доказів. Дослідженню підлягають письмові, а також речові докази, показання свідків та висновки експертиз. Після того як усі обставини справи судом з'ясовано, докази перевірено – сторони та інші особи, які беруть участь у справі можуть дати додаткові пояснення, що доповнюють матеріали справи [1].

Згідно ч. 3 ст. 192 ЦПК вислухавши додаткові пояснення і вирішивши заявлені при цьому клопотання осіб, які беруть участь у справі, суд постановляє ухвалу про закінчення з'ясування обставин справи та перевірки їх доказами та переходить до судових дебатів.

Судове засідання є ваговою стадією цивільного процесу. На мою думку, це переломний етап на шляху цивільної справи. Саме в судовому засіданні сторони офіційно пред'являють один одному вимоги, подають докази задля відстоювання своєї правоти або правомірності дій, і саме на цьому етапі суд виносить рішення на основі закону, змісту договору та поданих доказів.

Найважливішою частиною судового засідання, на мою думку є розгляд справи по суті, адже все вищесказане реалізовується саме у цій частині судового засідання.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс від 18. 03. 2004 № 1618-15 зі змінами станом на 11. 03. 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
2. Постанова Пленуму Верховного суду України від 12. 06. 2009 № 2 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у першій інстанції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-09/page>